

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
Малинського ліцею №3
24.08.2022 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора
Малинського ліцею №3
Від 25 серпня 2022 р. №69
Людмила БУРАК
(підпис)

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Малинського ліцею №3
Малинської міської ради

2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Малинського ліцею №3 (далі-Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів закладу освіти.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також підвищення престижу закладу.

1.4. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу (педагогічних працівників, здобувачів освіти, їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та є обов'язковою до виконання.

II. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушенням академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування. А також такі форми обману, як:
  - надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
  - використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
  - проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
  - необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

2.3. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизму;
- законності;
- соціальної справедливості;
- пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправності;
- професіоналізму та компетентності;

- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.4. Кожен учасник шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати керівник або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекохання фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Академічна доброчесність забезпечується:

3.1. Усіма учасниками освітнього процесу закладу шляхом:

- 3.1.1. Дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти.
- 3.1.2. Дотримання Статуту школи та Правил внутрішнього розпорядку.
- 3.1.3. Утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій.
- 3.1.4. Дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків.
- 3.1.5. Уникнення провокування дій, пов'язаних із корупційними правопорушеннями, хабарництвом.
- 3.1.6. Збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу.
- 3.1.7. Дотримання чинного законодавства за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей.
- 3.1.8. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.
- 3.1.9. Надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.
- 3.1.10. Негайного повідомлення адміністрації закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.1.11. Невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

- 3.2.1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.
- 3.2.2. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.
- 3.2.3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.
- 3.2.4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.
- 3.2.5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.
- 3.2.6. Дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.
- 3.2.7. Надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.
- 3.2.8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
- 3.2.9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти.
- 3.2.10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.
- 3.2.11. Нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Здобувачами загальної середньої освіти шляхом:

- 3.3.1. Особистої присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.
- 3.3.2. Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА) (для осіб із особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).
- 3.3.3. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.
- 3.3.4. Використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилення на них.

- 3.3.5. Неприпустимості пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.
- 3.3.6. Поваги до педагогічних працівників.
- 3.3.7. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

- 3.4.1. Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей.
- 3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.
- 3.4.3. Формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.
- 3.4.4. Виховання поваги до державної мови та символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту школи, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.
- 3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю.

3.5. Представники шкільної спільноти повинні:

- 3.5.1. Шанобливо ставитися до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми.
- 3.5.2. Виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку.
- 3.5.3. Дотримуватися культури зовнішнього вигляду та стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

3.6. Неприйнятним для всіх учасників шкільної спільноти є:

- 3.6.1. Навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти.
- 3.6.2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів.
- 3.6.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.
- 3.6.4. Вживання наркотичних та психотропних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.
- 3.6.5. Пронесення до закладу зброї, вибухових та отруйних речовин, наркотичних засобів та інших предметів, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.
- 3.6.6. Ведення в закладі освіти політичної, релігійної та іншої пропаганди.

IV. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

4.2. Дане Положення доводиться до батьківської громадськості на загальношкільній конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора закладу з навчально-виховної роботи:

4.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня.

4.3.2. Використовує у своїй діяльності та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування, тощо).

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Види відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти (Додаток 1).

5.2. *За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:*

5.2.1. Відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання.

5.2.2. Позбавлення раніше встановленої кваліфікаційної категорії та присвоєного педагогічного звання.

5.2.3. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.2.4. Не можуть бути залучені до проведення процедур атестації педагогічних працівників, акредитації освітніх програм, інституційного аудиту закладів освіти та інших процедур зовнішнього забезпечення якості освіти; учнівських олімпіад та інших змагань.

5.2.5. Не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання.

5.2.6. Не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.

5.3. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

5.3.1. Вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності.

5.3.2. Конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

5.4. *За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:*

5.4.1. Повторне проходження оцінювання чи незарахування результатів самостійних, контрольних, практичних, лабораторних робіт, тестів, заліків, іспитів тощо.

5.4.2. Повторне проходження державної підсумкової атестації.

5.4.3. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

5.4.4. У разі списування під час конкурсів, I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади робота учасника анулюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших конкурсах, олімпіадах.

5.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію.

5.6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

5.6.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

5.6.2. Особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

5.6.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

5.6.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

VI. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія) – це незалежний орган, що діє у закладі з метою забезпечення моніторингу дотримання членами ліцейної спільноти морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти, іншими нормативними (локальними) документами ЗЗСО та цим Положенням.

6.3. До складу Комісії входять представники учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

6.3.1. Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

6.3.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

6.3.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

6.3.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

6.3.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.4. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу.
- Залучати до своєї роботи експертів із відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора ліцею для подальшого реагування.

6.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.6. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

6.7. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності - заступник) та секретар.

6.8. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.9. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Учасники освітнього процесу мають отримуватися Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

7.2. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.4. Положення про академічну доброчесність Малинського ліцею №3 схвалюється педагогічною радою, затверджується та вводиться в дію наказом керівника закладу.

7.5. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом керівника закладу.

Додаток
до Положення про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Малинського ліцею №3

Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів); - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання (термін - один тиждень) або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		- екзамен (ДПА); - річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі; незарахування результатів	Атестаційна комісія
		- I етап (ліцейний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі

Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів
Хабарництво	Педагогічні працівники	Встановлення факту надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі	Позбавлення педагогічного працівника кваліфікаційної категорії, педагогічного звання. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.	Комісія з питань академічної доброчесності
Обман: Фальсифікація Фабрикація	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник; - наочний посібник; - практичний	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання	Педагогічна та методичні ради закладу, науково-методична рада методичного кабінету, атестаційні комісії (закладу освіти, міського відділу освіти)

		<p>посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка; - методичний вісник; - стаття; - методична розробка</p>	<p>Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p>	
<p>Плагіат</p>			<p>Б) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії</p>	